

Epidemiologische situatie COVID-19 op de CAS-en BES-(ei)landen

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu - RIVM
29-03-2020

VERTROUWELIJK

Samenvatting

Het aantal COVID-19 gevallen neemt de laatste week gestaag toe in de Caribische regio en deze ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd. Tot en met 29 maart; 19.00 uur zijn op CAS- en BES-(ei)landen in totaal 67 bevestigde patiënten met COVID-19, waarvan 50 op Aruba, 11 op Curaçao (waaronder 1 sterfgeval) en 6 op Sint Maarten. Tot en met 29 maart 2020 zijn er nog geen bevestigde patiënten gemeld door Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (BES-eilanden).

- Op Aruba zijn 50 COVID-19 gevallen bevestigd en is sprake van beginnende transmissie onder de lokale bevolking. Slechts een deel van de gemelde patiënten heeft een reishistorie. Tenminste 10 COVID-19 patiënten zonder reishistorie zijn werkzaam in de hospitality sector (hotels) en horeca (restaurants) in verschillende beroepen. Er is tevens een cluster in een instelling voor geestelijke gezondheidszorg met 12 bevestigde gevallen (6 medewerkers en 6 cliënten van deze instelling). Tevens zijn er een aantal gezinsclusters met meerdere COVID-19 patiënten wonend op hetzelfde adres.

- Op Curaçao zijn 11 COVID-19 gevallen bevestigd. Drie patiënten zijn opgenomen (geweest) op een algemene afdeling in het ziekenhuis, waarvan 1 is overleden. Er zijn 5 importinfecties gemeld onder inwoners van Curaçao die terugkeerden van hun reis uit de Verenigde Staten of onder bezoekende toeristen uit Europa. Daarnaast is COVID-19 vastgesteld bij 4 gezins- of familiecontacten van een eerder bevestigde patiënt met COVID-19 in het buitenland (in Nederland, Oostenrijk of de Verenigde Staten). Er zijn tot dusver 2 patiënten op Curaçao met onbekende bron (geen reishistorie en geen direct contact van een bevestigde COVID-19 patiënt). Eén patiënt betreft een medewerker van een diagnostisch laboratorium zonder reishistorie en 1 patiënt die contact heeft gehad met toeristen uit Nederland. Ook op Curaçao kan daarom sprake zijn van beginnende transmissie onder de lokale bevolking.

- Op Sint Maarten zijn 6 COVID-19 gevallen bevestigd. Deze patiënten zijn gediagnosticeerd door het laboratorium op Guadeloupe. Er zijn 4 patiënten gemeld met een importinfectie (waaronder 1 ziekenhuisopname) met een reishistorie (waaronder de Verenigde Staten), 1 contact van een patiënt met een importinfectie en 1 patiënt met onbekende bron (geen reishistorie of contact van bevestigde casus). Op Saint Martin, het Franse gedeelte van het eiland, zijn 18 patiënten met COVID-19 bevestigd. Negen patiënten zijn momenteel opgenomen in het ziekenhuis, waarvan 2 patiënten zijn overgeplaatst naar Guadeloupe (met 106 bevestigde gevallen) voor medisch gespecialiseerde zorg. De andere 6 patiënten verblijven in thuisisolatie, 2 zijn hersteld gemeld en 1 patiënt is overleden (met co-morbiditeit) (Bron: [ARS](#)). Slechts 3 patiënten uit Saint Martin zijn op het Nederlandse gedeelte van het eiland geweest, contacten van deze patiënten worden daar waar relevant gemonitord.

Maatregelen

Er zijn op de BES- en CAS-(ei)landen inmiddels verschillende maatregelen van kracht om het aantal COVID-19 besmettingen te beperken en verdere transmissie te voorkomen. Zo is het internationaal inkomend vliegverkeer zeer beperkt en is de cruisevaart gestopt. Er is ook nog maar beperkt vluchtverkeer mogelijk tussen de eilanden en er gelden per eiland verschillende maatregelen gericht op 'social distancing' aangevuld met sluiting van scholen, winkels en een avondklok.

Op Aruba zijn stringenter maatregelen genomen die vanaf zondag 29 maart zijn ingegaan: "shelter in place". D.w.z.: thuisblijven, tenzij het strikt noodzakelijk is om het huis te verlaten, boodschappen doen, naar de apotheek gaan etc. Alleen essentiële bedrijven zullen open zijn. Een overzicht van de ingestelde maatregelen op Aruba is te vinden op het Afkondigingsblad van Aruba 2020 no. 43. Ministeriele regeling van 28 maart ter uitvoering van artikel 16, eerste lid, van de Calamiteitenverordening (AB 1989 no. 51) (Algemene regeling bestrijding COVID19 IV), uitgegeven 28 maart 2020 en samengevat op Wikipedia (https://en.wikipedia.org/wiki/2020_coronavirus_pandemic_in_Aruba).

Op Curaçao is op zaterdag 28 maart al een avondklok ingesteld op het eiland en op zondag 29 maart een lockdown afgekondigd waarbij mensen alleen nog naar buiten mogen om boodschappen te doen, om vitale beroepen uit te oefenen of voor noodgevallen. De maatregelen gelden voor minimaal twee weken.

Epidemiologische gegevens en curves

Uitleg over Surveillance van COVID-19 patiënten op de CAS-eilanden

In een samenwerking tussen artsen, laboratoria en de Gemeentelijke of Gemeenschappelijke Gezondheidsdiensten (GGD'en) wordt informatie verzameld over personen (patiënten) met een positieve COVID-19 testuitslag. Deze informatie is door de BES- en CAS-eilanden aangeleverd aan het RIVM en opgeslagen in het COVID-19 case register Dutch Caribbean (datum: 29-3-2020).

Aantal gemelde COVID-19 patiënten op de CAS-(ei)landen, naar meldingsdatum

Tot en met 29 maart (tot 19:00 uur) zijn er op de BES- en CAS-(ei)landen in totaal 67 COVID-19 patiënten bevestigd, waarvan 50 op Aruba, 11 op Curaçao en 6 op Sint Maarten (Tabel 1). Tot heden (29 maart 2020; 19.00 uur) zijn er geen bevestigde patiënten gemeld op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (BES-eilanden).

Tabel 1. Aantal bevestigde COVID-19 patiënten op BES- en CAS eilanden (29 maart 2020)

BES/CAS-landen	Aantal	Ziekenhuisopname	Hersteld	Overleden
Totaal gemeld	67	6	3	1
Aruba	50	2 (1 IC-opname op 28/3)	1	0
Bonaire	0	0	0	0
Curaçao	11	2	2	1 (na IC-opname)
Sint Maarten	6	2 (ontslagen op 29-3)	2	0
Sint-Eustatius	0	0	0	0
Saba	0	0	0	0

Tabel 2. Aantal verrichte testen (positief, negatief, inconclusief en pending) en % positief, BES- en CAS eilanden (29 maart 2020)

BES/CAS-landen	Aantal testen	positief (n)	negatief (n)	inconclusief (n)	pending (n)	% positief
Aruba	602	50	549	2	1	8,3
Bonaire	16	0	16	0	0	0
Curaçao		11		3		
Sint Maarten	41	6	19	0	16	24,0
Sint-Eustatius	10	0	7	0	3	0
Saba	2	0	1	0	1	0

* tot en met 25-3

Tabel 3. Aantal personen in quarantaine, aantal en % positief, BES- en CAS eilanden (29 maart)

BES/CAS-landen	Personen in zelfquarantaine*	Personen actief gemonitord **
Aruba	847	127
Bonaire	165	
Curaçao	1471	189 (34 nog gaande, 155 afgerond)
Sint Maarten	421	119
Sint-Eustatius	78	
Saba	36	

* betreft met name teruggekeerde inwoners na sluiten van de grenzen

** betreft contacten van bevestigde patiënten

Epidemiologisch situatie

Aruba

Bron: Casusregister COVID-19 patiënten, Epidemiology and Research Unit, Department of Public Health Aruba;

Op Aruba (50 gemelde gevallen; tot en met 29 maart 2020) is sprake van beginnende transmissie onder de lokale bevolking. De eerste ziektedagen variëren van 28 februari tot en met 27 maart (Figuur A1). Van de 50 gevallen zijn er 48 inwoner van Aruba en de andere 2 zijn toeristen die Aruba hebben bezocht. Slechts een deel van de gemelde patiënten heeft een reishistorie. Degenen zonder reishistorie zijn in het algemeen later ziek geworden dan degenen met een reishistorie. Echter voor de meest recente gemelde patiënten ontbreken de gegevens over reishistorie nog (Figuur A1).

De inwoners wonen verspreid over het eiland (o.a. in Noord (n=15), Santa Cruz (n=13), Oranjestad-Oost (n=6), Oranjestad West (n=4), Paradera (n=3), in Sabaneta/Pos Chiquito (n=3) en in Sint Nicolaas Noord (n=4). Twaalf patiënten (6 medewerkers en 6 cliënten) behoren tot een instellingscluster gerelateerd aan een zorginstelling voor geestelijke gezondheidszorg op Aruba. Tevens zijn er een aantal gezinsclusters met meerdere COVID-19 patiënten wonend op hetzelfde adres.

Twee mannelijke patiënten met de Amerikaanse nationaliteit zijn opgenomen in het ziekenhuis (Tabel A1). Eén van hen heeft contact gehad met een bevestigde COVID-19 patiënt in Egypte. De gemiddelde leeftijd van de patiënten is 43 jaar (mediaan: 38 jaar; range 11-74 jaar) De meeste patiënten (30%) vallen in de leeftijdscategorie van 25-34 jaar (Tabel A2). De man-vrouw verdeling is 1:1 (25 mannen en 25 vrouwen) (Tabel A3).

Gegevens over o.a. symptomen, co-morbiditeit en reishistorie zijn beschikbaar na het invullen van het intakeformulier voor 35 van de 50 gemelde patiënten.

De meest genoemde symptomen zijn hoesten (n=25), koorts (n=23), hoofdpijn (n=15), kortademigheid (n=7), keelpijn (n=7) en diarree (n=6). Elf (33%) van 33 patiënten rapporteren een onderliggende aandoening, waaronder een cardiovasculaire ziekte (n=3), diabetes (n=1), chronische longziekte (n=1), hypertensie (n=3), immuuncompromitteerd (n=1) of een andere onderliggende aandoening (n=6).

Veertien (40%) patiënten hebben een reishistorie gedurende de afgelopen 14 dagen (waarvan 4 tevens contact hadden met een bevestigde patiënt). Het meest bezochte land is de Verenigde Staten (10 patiënten met reishistorie). Eén persoon is op een cruise geweest waarbij de bezochte landen niet zijn vermeld (Tabel A5). Van de 21 patiënten (60%) zonder of onbekende reishistorie, hadden 7 contact met een bevestigde patiënt in deze periode, 6 hadden dit niet en voor 8 is dit nog onbekend. (Figuur A1 en Tabel A4).

Negen van de 33 patiënten voor wie het beroep is ingevuld (19%) zijn werkzaam in de gezondheidszorg (Tabel A6). Genoemde beroepen zijn: huisarts, zaalarts (werkzaam in het Horacio Oduber Hospital) en 6 medewerkers (eerste ziektedagen van 20 tot en met 25 maart), waaronder meerdere verpleegkundigen, van een instelling voor geestelijke gezondheidszorg (Respaldo) op Aruba die dicht bij het ziekenhuis gelegen is. Slechts 1 medewerker van Respaldo heeft een reishistorie (Bonaire).

Opvallend is dat ten minste 10 COVID-19 patiënten zonder reishistorie werkzaam zijn in de hospitality sector (hotels) en horeca (restaurants) in verschillende beroepen (ober, kok). Daarnaast is 1 patiënt met COVID-19 werkzaam op het vliegveld, maar deze patiënt had ook een reishistorie naar de Verenigde Staten in de 14 dagen voor eerste ziektedag (Tabel A6).

Figuur A1. Aantal gemelde COVID-19 patiënten, naar eerste ziektedag en reishistorie (gedurende de afgelopen 14 dagen), Aruba (n=35*). Bron: Epidemiology and Research Unit, Department of Public Health Aruba.

*van 15 patiënten ontbreken nog gegevens

Tabel A1. Aantal COVID-19 patiënten per gezondheidsstatus (ziekenhuis, ic-opname overleden en herstelde patiënten), Aruba

Gezondheidsstatus	Aantal	%
Totaal gemeld	50	
Thuisisolatie of hersteld	48	96
Ziekenhuisopname	2	4
IC	1	
Overleden	0	0

Tabel A2. Leeftijdsverdeling van gemelde COVID-19 patiënten, van in het ziekenhuis opgenomen COVID-19 patiënten en van overleden COVID-19 patiënten, Aruba

Leeftijdsgroep	Totaal	%	Ziekenhuis-opname	%	Overleden	%
Totaal gemeld	50		2		0	
< 15 jaar	2	(4)				
15-24	3	(6)				
25-34	15	(30)				
35-44	9	(18)				
45-54	8	(16)	1			
55-64	7	(14)	1			
65-74	6	(12)				
75+	0	(0)				

Tabel A3. Man-vrouwverdeling van de gemelde COVID-19 patiënten, van in het ziekenhuis opgenomen patiënten en van overleden patiënten

Geslacht	Totaal	%	Ziekenhuisopname	%	Overleden	%
Man	25	50	2	100	0	0
Vrouw	25	50	0	0	0	0

Tabel A4. Gemelde COVID-19 patiënten per locatie van besmetting (import, case contact; onbekende bron)

Locatie van besmetting	Aantal	%
Totaal gemeld	50	
Onbekende bron (lokaal)	22	44
Buitenland (importinfectie)	14	28
Case contact	2 (1 student, 1 gepensioneerde) en 6 medewerkers van ggz instelling (+waaronder 1 met reishistorie naar Bonaire)	16
Niet vermeld / missend	6	12

Tabel A5. Gemelde COVID-19 patiënten die in de 14 dagen voor aanvang ziekte in het buitenland zijn geweest, aantal patiënten per bezocht land en datum terugkomst en regio

Reishistorie	Patiënten met reishistorie	Datum terugkomst en bezochte regio
Nederland	2	15 maart, 18 maart
Verenigde Staten	10	8 maart (1x California, 3x New York), 11 maart (Miami), 12 maart (Colorado), 15 maart (2x, oNY), 17 maart (NY), 20 maart
Colombia	1	9 maart
Bonaire	1	15 maart
Egypte	1	
Onbekend (cruise)	1	

Tabel A6. Gemelde COVID-19 patiënten werkzaam in gezondheidszorg, ander beroep en setting (n=33)

Beroep	Aantal patiënten	%
Ander beroep	13	27
Hospitality sector (hotels)	10	21
Niet vermeld	15	31
Werkzaam in gezondheidszorg	9	19
Student	1	2

Epidemiologisch situatie Curaçao

Op Curaçao zijn (tot en met 29 maart) 11 patiënten met COVID-19 bevestigd. De eerste ziektedagen variëren van 6 tot en met 25 maart (Figuur C1).

Drie patiënten zijn opgenomen (geweest) op een algemene afdeling in het ziekenhuis, waarvan 1 is overleden (Tabel C1). Daarnaast hadden 2 andere patiënten een eenmalig inconclusieve test¹.

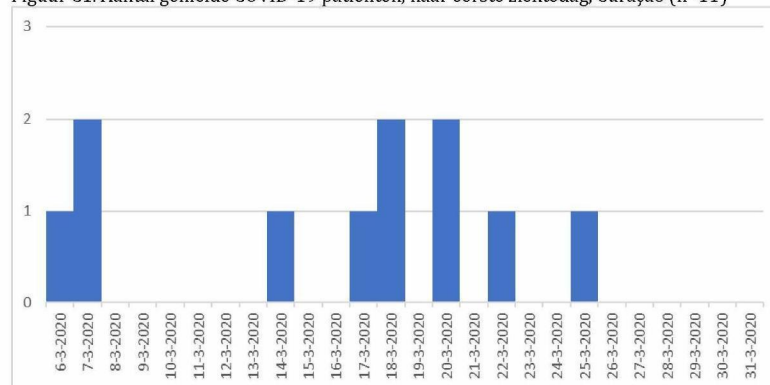
De gemiddelde leeftijd van de 11 patiënten is 51 jaar (mediaan: 52 jaar; range 21-68 jaar). De meeste patiënten (40%) behoren tot de leeftijdscategorie van 45-54 jaar (Tabel C2).

De man-vrouw verdeling is 1,8:1 (7 mannen en 4 vrouwen). Alle 3 opgenomen patiënten, waarvan 1 is overleden, zijn man (Tabel C3).

Van de 11 bevestigde patiënten, zijn 8 inwoners van Curaçao (onbekend welk gedeelte van het eiland zij wonen), waarvan 7 met de Nederlandse nationaliteit en 1 persoon met de Colombiaanse nationaliteit. Daarnaast zijn er 3 patiënten Nederlandse toeristen uit Noord-Brabant die Curaçao hebben bezocht. Vijf patiënten hebben een importinfectie (waaronder 2 inwoners die terugkeerden van een reis uit de Verenigde Staten (Miami, Orlando en New York) en 3 bezoekende toeristen uit Nederland). Vier patiënten zijn gezins- of familiecontact van een eerder bevestigde patiënt met COVID-19 in het buitenland (in Nederland, Oostenrijk en de Verenigde Staten) (Tabel C5).

Twee patiënten zonder reishistorie hebben tot dusver een onbekende bron (Tabel C4). Eén van hen betreft een persoon die contact gehad met toeristen uit Nederland, de ander is een medewerker van een diagnostische laboratorium. Deze patiënten hadden respectievelijk een eerste ziektedag op 20 en 22 maart 2020. De andere 10 personen zijn niet werkzaam in de gezondheidszorg. In de database is nog niet aangegeven welke beroepen zij wel hebben.

Figuur C1. Aantal gemelde COVID-19 patiënten, naar eerste ziektedag, Curaçao (n=11)

¹Twee patiënten hebben een eenmalig inconclusieve test. Eén betreft een oudere vrouw uit Curaçao met griepachtige klachten die naar o.a. Abu Dhabi geweest, en na terugkomst weer klachten kreeg. De andere persoon heeft een reishistorie naar Nederland, en is daar in contact geweest met een familielid van 90 jaar met bevestigde COVID-19, die tijdens ziekenhuisopname is overleden. Waarschijnlijk hebben beide patiënten met een inconclusieve testuitslag toch COVID-19 doorgemaakt en getest zijn tijdens de eindfase van de infectie.

Tabel C1. Aantal gemelde COVID-19 patiënten per gezondheidsstatus (ziekenhuis, ic-opname overleden en herstelde patiënten), Curaçao (n=11)

Gezondheidsstatus COVID-19 patiënten	Aantal
Totaal gemeld	11
Thuisisolatie	6
Ziekenhuisopname	2
Overleden (na IC-opname)	1
Hersteld	2

Tabel C2. Leeftijdverdeling van gemelde COVID-19 patiënten, van in het ziekenhuis opgenomen COVID-19 patiënten en van overleden COVID-19 patiënten, Curaçao (n=11)

Leeftijdsgroep	Totaal	%	Ziekenhuis-opname	%	Overleden
Totaal gemeld	11		3		1
< 15 jaar					
15-24	1	9,1			
25-34					
35-44	1	9,1	1	33,3	
45-54	5	45,4			
55-64	2	18,2	1	33,3	
65-74	2	18,2	1	33,3	1
75+					

Tabel C3 Man-vrouwverdeling van de gemelde COVID-19 patiënten, van in het ziekenhuis opgenomen patiënten en van overleden patiënten, Curaçao (n=11)

Geslacht	Totaal	%	Ziekenhuisopname	%	Overleden
Totaal	11	100	3		1
Man	7	63,6	3	100	1
Vrouw	4	36,4	0	0	0

Tabel C4. Gemelde COVID-19 patiënten per locatie van besmetting (import, case contact; onbekende bron)

Locatie van besmetting	Aantal	%
Totaal gemeld	11	
Onbekende bron (lokaal)	2	18,2
Buitenland (importinfectie)	5	45,4
Contact van bevestigde COVID-19 patiënt in het buitenland	4	36,4

Tabel C5. Bezochte landen door bevestigde COVID-19 patiënten die in de 14 dagen voor aanvang ziekte in het buitenland zijn geweest (n=9) en zonder reishistorie(n=2)

Reishistorie	Aantal patiënten
Nederland	6 (3x Brabant)
Verenigde Staten	4 (3x Miami/Orlando, 1x New York)
Oostenrijk	1
Geen reishistorie / onbekende bron	2

* Totaal aantal genoemde landen patiënten ligt hoger dan het aantal patiënten, omdat 1 patiënt meerdere landen kan hebben bezocht.

Epidemiologische situatie op Sint Maarten

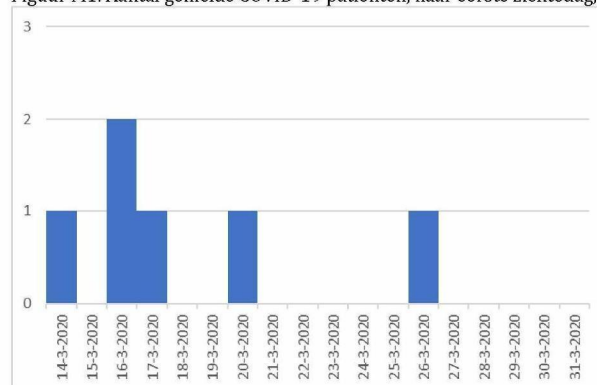
Op Sint Maarten zijn (tot en met 29 maart) 6 patiënten met COVID-19 bevestigd door het laboratorium op Guadeloupe. De eerste ziekte-dagen van deze patiënten (5 mannen en 1 vrouw) variëren van 14 tot en met 26 maart (Tabel M1).

De gemiddelde leeftijd van de 6 patiënten (5 mannen, 1 vrouw) is 48 jaar (mediaan: 51 jaar; range 19-62 jaar) (Tabel M2). Er zijn 2 mannelijke patiënten opgenomen in het ziekenhuis en allebei ontslagen op 29 maart 2020. Twee patiënten zijn hersteld gemeld.

Drie van de 4 patiënten hebben een importinfectie met reishistorie naar de Verenigde Staten (o.a. Miami, New York, Florida). Een patiënt is naar de Dominicaanse Republiek geweest (Santo Domingo). Een patiënt is een contact (partner) van een patiënt met een importinfectie met een uitgebreide reishistorie (Verenigde Staten; Nederland; Verenigd Koninkrijk en India) (Tabel M5). Voor één patiënt, afkomstig uit de Dominicaanse Republiek, en eigenaar van een snackbar, is sprake van een onbekende bron (geen recente reishistorie en voor zover bekend geen contact van een bevestigde patiënt). De 6 patiënten werken niet in de gezondheidszorg.

Op Saint Martin, het Franse gedeelte van het eiland, zijn 18 patiënten met COVID-19 bevestigd. Negen patiënten zijn momenteel opgenomen in het ziekenhuis, waarvan 2 patiënten zijn overgeplaatst naar Guadeloupe (met 106 bevestigde gevallen) voor medisch gespecialiseerde zorg. De andere 6 patiënten verblijven in thuisisolatie, 2 zijn hersteld gemeld en 1 patiënt is overleden (met co-morbiditeit) (Bron: ARS). Slechts 3 patiënten uit Saint Martin zijn op het Nederlandse gedeelte van het eiland geweest, contacten van deze patiënten worden daar waar relevant gemonitord.

Figuur M1. Aantal gemelde COVID-19 patiënten, naar eerste ziekte-dag, Sint Maarten (n=6)

Tabel M1. Aantal gemelde COVID-19 patiënten per gezondheidsstatus (ziekenhuis, ic-opname overleden en herstelde patiënten), Sint Maarten (n=6)

Gezondheidsstatus COVID-19 patiënten	Aantal
Totaal gemeld	6
Thuisisolatie	2
Ziekenhuisopname (ontslagen op 29-3)	2
Hersteld	2

Tabel M2. Leeftijdverdeling van gemelde COVID-19 patiënten, van in het ziekenhuis opgenomen COVID-19 patiënten en van overleden COVID-19 patiënten, Sint Maarten (n=6)

Leeftijdsgroep	Totaal	%	Ziekenhuisopname	%	Overleden
Totaal gemeld	6		2		0
< 15 jaar					
15-24	1	16,7			
25-34					
35-44					
45-54	3	50,0	1	50	
55-64	2	33,3	1	50	
65-74					
75+					

Tabel M3. Man-vrouwverdeling van de gemelde COVID-19 patiënten, van in het ziekenhuis opgenomen patiënten en van overleden patiënten, Sint Maarten (n=6)

Geslacht	Totaal	%	Ziekenhuisopname	%	Overleden
Totaal	6	100	2	33,3	0
Man	5	83,3	2	100	
Vrouw	1	16,7	0		

Tabel M4. Gemelde COVID-19 patiënten per locatie van besmetting (import, case contact, onbekende bron), Sint Maarten (n=6)

Locatie van besmetting	Aantal	%
Totaal gemeld	6	
Onbekende bron (lokaal)	1	16,7
Buitenland (importinfectie)	4	66,7
Contact van bevestigde COVID-19 patiënt in het buitenland	1	16,7

Tabel M5. Bezochte landen door bevestigde COVID-19 patiënten die in de 14 dagen voor aanvang ziekte in het buitenland zijn geweest (n=4)

Reishistorie	Aantal patiënten
Nederland	1 (1x Amsterdam)
India	1
Verenigde Staten	3 (1x Miami, 1x Florida, 1x New York)
Verenigd Koninkrijk	2 (1x Londen, 1x niet gespecificeerd)
Dominicaanse Republiek	1 (Santo Domingo)